

Joz 24,13-24: Dal jsem vám zemi, na kterou jste nevynaložili žádnou námahu, města, která jste nestavěli, ale sídlíte v nich, vinice a olivovní, které jste nesázeli, a přece z nich jíte. Bojte se tedy Hospodina a služte mu bezvýhradně a věrně. Odstraňte božstva, kterým vaši otcové sloužili za řekou Eufратem a v Egyptě, a služte Hospodinu. Jestliže se vám zdá, že sloužit Hospodinu je zlé, vyvolte si dnes, komu chcete sloužit: zda božstvům, kterým sloužili vaši otcové, když byli za řekou Eufратem, nebo božstvům Emorejců, v jejichž zemi sídlíte. Já a můj dům budeme sloužit Hospodinu." Lid odpověděl: „Jsme daleci toho, opustit Hospodina a sloužit jiným bohům! Naším Bohem je přece Hospodin. On nás i naše otce vyvedl z egyptské země, z domu otroctví. On činil před našimi zraky ta veliká znamení, opatroval nás na celé cestě, kterou jsme šli, i mezi kdejakým lidem, skrze nějž jsme procházeli. Hospodin zapudil od nás každý lid, i Emorejce sídlící v zemi. Také my budeme sloužit Hospodinu. On je náš Bůh." Tu řekl Jozue lidu: „Nebudete moci sloužit Hospodinu, neboť on je Bůh svatý. Je to Bůh žárlivý, nepromine vám vaše nevěrnosti a hříchy. Jestliže opustíte Hospodina a budete sloužit cizím bohům a odvrátíte se, zle s vámi naloží a skoncuje s vámi, ač vám předtím učinil mnoho dobrého." Lid Jozuovi odpověděl: „Nikoli. Budeme sloužit jen Hospodinu!" Nato Jozue vyhlásil lidu: „Budete svědky sami proti sobě, nedodržíte-li své rozhodnutí, že budete sloužit Hospodinu." Odpověděli: „Ano, budeme svědky." Jozue pokračoval: „Odstraňte tedy cizí božstva, která jsou mezi vámi, a přikloňte se srdcem k Hospodinu, Bohu Izraele." Lid řekl Jozuovi: „Budeme sloužit Hospodinu, svému Bohu, a jeho budeme poslouchat."

Mt 28,17-20: Spatřili ho a klaněli se mu; ale někteří pochybovali. Ježíš přistoupil a řekl jim: „Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi. Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtěte ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého a učte je, aby zachovávali všecko, co jsem vám přikázal. A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku."

I.

„Já jsem Hospodin, tvůj Bůh, to já jsem tě vyvedl z domu služby.“ To se říká na začátku desatera důležitých životních zásad, které mají člověka vést ke svobodě a k cíli, který Bůh nabídl. V bibli se o nich prvně píše ve chvíli, kdy Boží lid opravdu má za sebou útěk z otroctví a putuje neko-nečnou pouští.

Začalo se těm životním zásadám přezdívat „příkázání“ a snad i proto je někteří lidé později začali vnímat hlavně jako zátěž (tak jak to mají se všemi příkazy a zákazy, jež jim přijdou obtížné nebo zbytečné). A hlídali se navzájem, jestli ta pravidla někdo neporušil. Jistěže porušil, jak by ne?

Ty zmíněné zásady mají člověka doprovodit k životnímu cíli, který za to stojí, a upozorňují na riziková místa, kde se dá zabloudit. Někdo na nich tu a tam zabloudí, to se stává. Tak ať se vrátí, to pozvání pořád platí. „Já jsem Hospodin, tvůj Bůh, to já jsem tě vysvobodil z otročení.“

II.

Čas se nezastavil a životní okolnosti a jejich kulisy se v průběhu staletí měnily a pozdější generace vnímaly to s tím vysvobozením z otroctví trochu jako pravěk. Jako dávno překonanou událost, jež byla svého času důležitá, vlastně na dlouho, ale s dneškem nám nepomůže. Ne-třeba jim to mít za zlé, to k přicházejícím generacím patří, že považují za pravěk všechno, co bylo před jejich narozením, a od nikoho z toho dávnověku nečekají, že by mohl rozumět, co nás trápí dneska.

Lidé znalí lidské duše však potvrzují, že pro přežití lidského rodu jsou staří lidé a zejména babičky nepostradatelné. To proto, že vyprávěním a tím, jak žijí, prostředkují kontakt dnešní doby s tím dávným světem, kdy se dělaly stejné chyby jako teď, ale věřilo se, že už se dělat nebudou (protože svět bude mnohem lepší). Církev by mohla pro svět fungovat trochu taky jako moudrá babička, protože má v zásobě ty vůbec nejčennější životní zkušenosti a tradice, které vědí, že nás Bůh

vede od všeho zlého, v čem žijeme, k cíli, ke kterému stojí za to jít. Ne že svět bude lepší, to asi nebude, ale že nás v něm Bůh nenechá bezcílně zabloudit. A tamty staré životní zásady nejsou přítěž ani bič, jsou upozorněním na riziková místa, kde se obvykle snadno bloudí.

III.

Jedno takové vyprávění, které o tom svědčí, mluví o době, kdy Boží lid došel po nekonečném trmácení do země, kde se mohl konečně usadit. Kdo čekal, že teď už to bude bez potíží, byl zklamán, protože problémy budou vždycky a bude jich dost. Pamětníci si nejspíš vzpomenu na recept, jak se co řešilo kdysi. Možná vám to k něčemu bude, možná ne. Inspirace ze starých časů však k něčemu je: připomíná, odkud vlastně jdeme a kde je cíl. A že tam Bůh jde před námi.

„Bůh vám dal k životu zemi, kterou jste si ničím nezasloužili, dal vám přírodu, kterou jste nevymysleli a nevyrobili, dal vám šanci naplnit vztahy láskou a zařídil, abyste nemuseli nikomu dělat otroky, tak je nedělejte!“ To podle vyprávění řekl kdysi Jozue a lid mu odpověděl: „Nikomuto otročit nebudeme, patříme Hospodinu!“ Připojili k tomu pár vzpomínek, co všechno už zažili, a bylo z nich slyšet, že nejsou žádní hrdinové, co každého přemůžou, ani žádní chudáci, kteří pořád dokola někoho obviňují. Bylo z těch vzpomínek patrné, že jsou si vědomi, k jakému cíli jdou a že tam nejdou sami. A že pokaždé když do jejich příběhu vstoupil Bůh, uviděli tam, kde byla slepá ulička, zčistajasna schůdnou cestu. Moře se rozestoupilo. Zastavila se řeka. Neboli: byli jsme v pasti, už nebylo kam jít, a zase je.

IV.

Čtete to tak i na konci evangelia: tam, kde byla na programu už jen smrt a po ní hrob, zažili setkání s Kristem. Nezaváhali se pochybností, ale to k víře patří: životní zázrak se nedá dokázat ani přesvědčivě vysvětlit, ale dá se prožívat, když jste k němu zváni.

Vzkříšený Ježíš učedníkům řekl: „Vypravte se ke všem, koho kde potkáte, a uče je, aby zachovávali všechno, co jsem vám přikázal.“ Naučit je všechno, co nám přikázal, to není totéž co dát jim ohlávku a uzdu. Přikázal nám přece to, co tu bylo od samého začátku: totiž že nás Bůh vysvobodil ze tmy a zařídil, abychom nikomu a ničemu nemuseli dělat otroky, tak je nedělejte. Což je odhodlání, které v praxi vůbec není snadné. V prastarém příběhu z pouště k tomu řekl lidem Jozue: „Na nikoho si nestěžujte, sami proti sobě budete svědky, jestli to vzdáte.“ A abychom se nebáli, slíbil k tomu Ježíš, jemuž náleží veškerá moc na nebi i na zemi: „Jsem s vámi – teď a až do skonání světa.“

poslání a požehnání

Nejsme tu proto, abychom všechno prohráli, zmařili a ztratili (a už předem se báli, že to tak dopadne), nýbrž jsme na světě proto, abychom se chopili šance prožít život plný lásky a naděje. Budte přitom jeden druhému oporou, těšte malomyslné, nenechejte padnout slabé, neshazujte ty, kdo si to vzali na starost a opravdu ji nesou, přibrzďte ty, kdo to všechno nabourávají, a mějte trpělivost s těmi, s kým je to opravdu těžké.

Sám Bůh pokoje se stará o to, abyste mu mohli patřit i se všemi svými šrámy na duši a jizvami na těle i na pověsti, se všemi zklamáními i nadějemi, které prožíváte. Zve vás k životu v lásce, kterou nás v Kristu zahrnul, a je věrný: své milosrdenství vám neodejme. Amen.